

ALGEMEEN

LTO Noord-afdeling Salland haakt aan op waterschapsproject om water vast te houden

Samen het gebied robuuster maken

JOOST DE LA COURT

Het initiatief van waterschap Groot Salland om lokale afwateringskanalen meer klimaatbestendig te maken was voor afdeling Salland van LTO Noord aanleiding om daar ook eigen doelstellingen mee te halen. Het gaat dan om het Deltaplan Agrarisch Waterbeheer en het programma Zoetwatervoorziening Oost-Nederland.

ACHTERGROND

Waterschap Groot Salland is inmiddels al aardig op streek met de aanpassing van de Witteveensleiding, een ontwateringssloot tussen Holten en Heeten in Salland. De watergang en het stroomgebied eromheen moeten een grotere opvangcapaciteit krijgen om water langer vast te houden. De Witteveensleiding is de eerste van de vijf watergangen in de regio die het waterschap zo wil aanpassen. Het gaat om een pilot.

Waar het project in eerste instantie bedreigend overkwam op de boeren in het stroomgebied, wordt het nu als een kans gezien, stelt afdelingsvoorzitter Ben Haarman van LTO Noord Salland tevreden vast. 'We zijn hier, zoals ook elders in Nederland, van oudsher gewend om het water bij veel neerslag zo snel mogelijk weg te krijgen, richting Zwolle en Kampen.'

De plannen van het waterschap om het gebruikelijke regime aan te passen, samen met aanpassingen aan de onderhoudsplicht aan de watergangen, waren in het begin dan ook aanleiding tot flink wat discussie, herinnert de bestuurder zich. 'We hebben er veel over gepraat. Zo'n ingrijpende aanpassing moet je goed communiceren en bij een aantal mensen moest de knop nog om.'

Deltaplan Agrarisch Waterbeheer: ruim veertig projecten

Waterbewust boeren wordt een steeds belangrijker thema in een moderne agrarische bedrijfsvoering. Een gezond watersysteem is niet alleen goed voor plant en dier, maar is ook essentieel voor de opbrengsten die boeren en tuinders kunnen realiseren.

De Europese Unie stelt in het Plattelands Ontwikkelingsprogramma (POP3) geld beschikbaar om de komende jaren hieraan te werken en te investeren. Daarom geeft LTO Nederland samen met de ministeries van EZ en Infrastructuur & Milieu juist nu

Projectleider Jurgen Neimeijer, LTO Noord-afdelingsbestuurder Ben Haarman en gebiedscoördinator Cor Bosch bij de Witteveensleiding.

Foto: Joost de la Court

Inmiddels is de tijdgeest veranderd. 'De wereld is ervan overtuigd dat water langer vasthouden in een stroomgebied voordelen biedt. Dat klopt ook wel, mits het voor grondgebruikers bij veel neerslag niet leidt tot overlast.'

RICHTLIJN

Met de aanpassingen van de waterloop wil het waterschap voldoen aan de Europese regels. Door de oevers minder stijl en natuurlijker te maken en het watervoerend deel breder en minder diep, blijft het water langer in het gebied. Dat maakt de waterhuishouding natuurlijker en duurzamer. Om de kans op wateroverlast te verkleinen zijn op drie locaties kleinschalige waterbergingen aangelegd.

Het is volgens Haarman belangrijk dat het waterschap voorafgaand aan een dergelijke ingreep goed aangeeft wat de voordelen zijn voor de aanliggende grondgebruikers. 'Ook de boeren moeten ervan kunnen profiteren.'

Voordelen zitten er volgens Haarman wel degelijk in. 'De laatste jaren is sprake van toenemende droogte en ook meer stortbuien. De aanpassingen kunnen de nadelige effecten daarvan verminderen.'

SERIE Deltaplan Agrarisch Waterbeheer

Daarnaast stelt Haarman vast dat de plannen van het waterschap goed aansluiten op de uitgangspunten van het Deltaplan Agrarisch Waterbeheer en het Zoetwaterprogramma Oost-Nederland (ZON). 'Dat programma is bedoeld om de waterhuishouding op boerenbedrijven gezonder te maken, zowel kwalitatief als kwantitatief. Dat komt hier nu mooi bij elkaar.'

Ook kunnen boeren water langer vasthouden door eigen peilbeheer of andere maatregelen op boerenland. 'Tegelijk willen we voldoen aan de KRW-eisen voor betere kwaliteit, zoals het sturen van de erfafspoeling.'

VERVLECHTING

Inmiddels zijn de werkzaamheden aan de Witteveensleiding zelf goed op gang gekomen en zijn ook de eerste tekenen van de vervlechting van de verschillende projecten al zichtbaar.

Zo wordt de grond die vrijkomt bij de afgravingen aangeboden aan boeren in de omgeving. Zij kunnen daar hun land mee verhogen. Ook zo'n aanpassing kan immers bijdragen

aan een betere waterhuishouding.

Cor Bosch is namens LTO Noord Salland de gebiedscoördinator. Hij stelt vast dat wat er nu in het gebied gebeurt, het bewustzijn van de boeren aanscherpt over de waarde van hun grond. 'Als je dat niet optimaal beheert, mis je gewoon wat. Met relatief weinig middelen weten we zo toch resultaten te bereiken.'

Voor projectleider Jurgen Neimeijer is het belangrijk dat de bewustwording van wat mogelijk is onder alle partijen toeneemt, en dat de belangen van boeren en waterschap hierin veelal gelijk oplopen. 'Zo kun je met dezelfde middelen via een flink aantal kleinere maatregelen toch voldoende effect te sorteren. Samen kun je dan het absorptievermogen en de robuustheid van het gebied vergroten.'

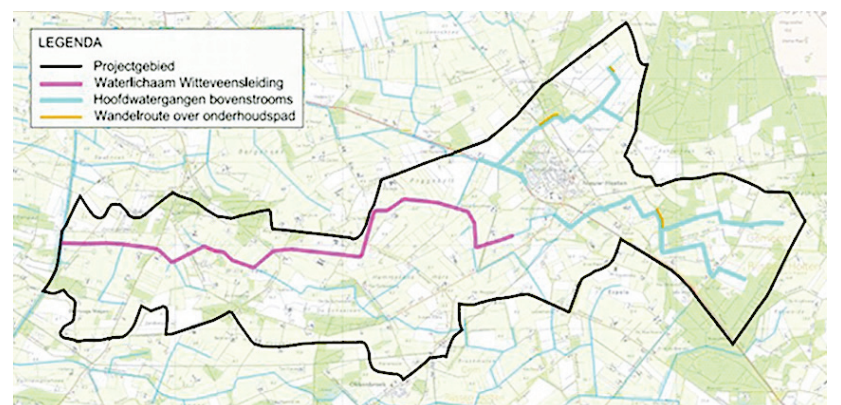
In totaal is met het project in Salland 3.000 hectare landbouwgrond gemoeid. Alle agrarische bedrijven zijn inmiddels bezocht en geënuquêteerd. Daarbij kwamen ook ideeën en wensen voor verbetering van het waterbeheer naar voren, die nu met het project kunnen worden opgepakt.

Bosch benadrukt dat het uit strategisch oogpunt voor boeren zelf zaak is werk te maken van waterbeheer op eigen land. 'De kunst is wat verder te kijken dan je neus lang is. Je kunt ontwikkelingen zien aankomen voordat ze een probleem worden. Dan kan je er wat aan doen voordat je er als boer op wordt afgerekend.'

Dat kan volgens Bosch bijvoorbeeld door de natte plekken op je land aan te pakken, eventueel met advies van een specialist om de diepere grondlagen in kaart te brengen.

'Toch effect met flink aantal kleinere maatregelen'

Er zit dan ook een heel duidelijke overloop in de belangen van boeren en waterschap, constateert het drietal. 'Daar geven we nu met elkaar een slinger aan. Dit is het moment om dat te doen. De kracht zit dan ook in de integratie', besluit Haarman.

Het projectgebied is 3.000 hectare groot.

Illustratie: Waterschap Groot Salland